

NACIONALINĖ TEISĖS ŽINIŲ OLIMPIADA 2022

Administracinė teisė
Kad visi gyventumėme santarvėje, sveikai ir
būtumėm apsaugoti!

Kas yra administracinė teisė?

Administracinė teisė - plačiausia teisės šaka, kurios pagrindinius principus apibrėžia Konstitucija ir kiti teisės aktai. Kasdieną dieną priimamos, pakeičiamos ar panaikinamos šimtai tūkstančių administracinės teisės normų, o mes tampame naujų administracinių teisinių santykių dalyviais. Administracinė teisė dar vadinama latentinė teisės šaka, nes skirtingai nuo kitų teisės šakų, dalyvavimas administraciniuose teisiniuose santykiuose nėra taip lengvai pastebimas. Pavyzdžiui, mums įprasta lankytis viešose vietose ar vykti į mokyklą ar darbą viešuoju bei nuosavu transportu. Juk net nesusimąstome, kad tada esame administracinių teisinių santykių dalyviais!

Kas yra administracinė teisė?

Administracinių santykių dalyviais tampa vos tik išeiname iš namų (privačios erdvės)!

Iš karto privalome laikyti tam tikrų taisyklių, pavyzdžiui, nešiukšlinti, gatvę kirsti per pėsčiųjų perėją, o pandemijos laikotarpiu laikytis karantino režimo.

Kas yra administracinė teisė?

Kodėl taip yra?

Valstybė per įvairias valdžios institucijas reguliuoja ir prižiūri kaip yra laikomasi tvarkos iš esmės visose mūsų gyvenimo srityse (švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros, aplinkos apsaugos ir daugelyje kitų). Atitinkamai, asmenims nesilaikantiems administracinės teisės normų gali būti taikoma administracinė atsakomybė.

Kodėl reikalinga administracinė teisė?

Administracinė teisė nustato reikalavimus, taisykles ir tvarkas tokiose srityse kaip:

- kokybiškų prekių patekimas į parduotuvių lentynas;
- vandens, kurį vartojame namuose ar mokykloje, kokybė;
- kainų, kurias tėvai moka už šildymą ar elektrą, nustatymas;
- reikalavimai kelių tiesimui, namų statybai ar jų eksploatavimui;
- vairuotojo pažymėjimų, pasų įvairių kitų leidimų išdavimas;
- mokyklų ir kitų ugdymo įstaigų veikla ir jos sąlygos;
- gamtos apsauga ir daugelis kitų...

Kodėl moksleiviams aktuali administracinė teisė?

Kasdieną atsiduriate situacijose, kuriose turite paklūsti administracinės teisės reikalavimams. Pavyzdžiui:

- naudojantės viešuoju transportu (važiuojant „zūkiu“ kontrolieriai gali nubausti ☺);
- vairuojate transporto priemones (minate dviratį, paspirtuką) ar dalyvaujate eisme kaip pėstieji;
- kartais garsiai leidžiate muziką ramybės laiku (juk kaimynams tai trukdo miegoti!);
- lankotės parduotuvėse, parkuose, gatvėse ir kitose viešuose vietose;
- kartais bendraujate su teisėsaugos institucijų pareigūnais, kurie, pavyzdžiui, prašo pasitaisyti kaukę, nesibūriuoti ☺

- kartais garsiai leidžiate muziką ramybės laiku (juk kaimynams tai trukdo miegoti!);
- lankotės parduotuvėse, parkuose, gatvėse ir kitose viešuose vietose;
- kartais bendraujate su teisėsaugos institucijų pareigūnais, kurie, pavyzdžiui, prašo pasitaisyti kaukę, nesibūriuoti ☺

Praktinė situacija

Norėdami išvengti chemijos kontrolinio darbo, Andrius ir Mantas nusprendė papokštauti. Paskambino numeriu 112 ir informavo, kad jų mokykloje kilo gaisras.

Tokie pokštai trikdo specialiųjų tarnybų darbą ir brangiai kainuoja.

Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 493 straipsnį, tokių tarnybų iškvietimas žinant, kad pagalba nereikalinga, užtraukia baudą iki 2000 eurų! Taip pat gali tekti atlyginti nuostolius, kuriuos tarnybos patyrė, kol aiškinosi situaciją...

Karantino metu būrys 16-17 metų jaunuolių smagiai leido laiką parke ant suoliuko klausydami muzikos.

Policijos pareigūnams pareikalavus pateikti dokumentus, dalis jų atsisakė tai padaryti.

Tik vėliau jaunuoliai sužinojo, kad pagal Policijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktą pareigūnai turi teisę tikrinti dokumentus, o atsisakymas vykdyti teisėtus pareigūnų reikalavimus bei nurodymus, vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnio 1 dalimi, jiems gali „kainuoti“ nuo 80 iki 780 eurų.

Administracinės teisės šaltiniai

Administracinės teisės, kaip ir kitų teisės šakų, svarbiausias šaltinis yra Konstitucija, tačiau administracinės teisės normos taip pat pateikiamos ir šimtuose kitų teisės aktų, iš kurių moksleiviams aktualiausi:

- LR administracinių nusižengimų kodeksas (nuo 2017 m. sausio 1 d.);
- Kelių eismo taisyklės;
- Policijos įstatymas.

Organizatoriai:

Globėjas:

Pagrindinis rėmėjas:

EVERSHEDS
SALADŽIUS

Partneriai:

LIETUVOS
TEISMAI
Nacionalinė teismų
administracija

LIETUVOS
TEISMAI
Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

NACIONALINĖ TEISĖS ŽINIŲ OLIMPIADA

